

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Önállóságunk érdekében.

Miskolcz város közönsége, már több mint száz éve küzd az önálló törvényhatósági jogért. Ez a régi vágya többször volt a teljesedés stádiumában a lefolyt száz év alatt, de mindig jött közbe valami, a mi reményeinket meghiúsította.

Most ismét biztat bennünket a remény, hogy vágyaink teljesedni fognak. De vajjon hihetünk-e reményünk csillagának, mely már annyiszor megcsalt bennünket? Kitudja?!

Borsodvármegye még ma is az a köszivü atya, a ki nem szívesen bocsátja szárnyára nagykorúvá lett gyermekét: Miskolcot. Nem bocsátja, mert ez reá nézve érzékeny szellemi és anyagi veszteséget jelent. Elvesztene egy nagy intelligens várost, a gaga kötelékéből és elvesztene évenként 60,000 vagyis *hatvanezer korona* összeget, mely Miskolcz város utadó és többféle megyei pótdó-czimén fizet Borsodvármegye pénztárába.

Miskolcz város törekvését még ekkoráig mindig Borsodvármegye akadályozta meg. Valahányszor az önálló törvényhatósági jog megnyeréséért mozgalmat indított, kérése mindannyiszor megakadt a vármegye zöld asztalán, törekvése megtört a vármegye akaratán.

Mi azt hisszük, hogy Borsodvármegye törvényhatóságának felfogása ebben a kérdésben ma sem változott. Ha ma terjesztené hozzá Miskolcz városa önállósága iránti kérvényét, azt épp úgy visszautasítaná most is, mint a hogy a multban többször visszautasította. Ennek tudatában városunk vezérférfiai arra gondoltak, hogy most a vármegye megkerülésével egyenesen a miniszterhez mennek. *Horváth* Lajos, városunk nagyérdemű polgára, a főrendiháznak tagja, *Soltész* Nagy Kálmán országgyűlési képviselő kíséretében e hó 8-án tisztelgett Széll Kálmán miniszterelnöknél mint belügyminiszternél Miskolcz város önálló törvényhatósággá emelése érdekében és arra kérte a minisztert, hogy a városnak ezt a régi óhaját teljesítse.

A miniszter nagy figyelemmel hallgatta régi hű barátjának Horváth Lajosnak fejtegetéseit és meggyőződött arról, hogy Miskolcz város helyzete a rendezett tanácsú városok keretében immár tarthatatlanná vált és azt az ígéretet tette, hogy legkésőbb a *jövő tavasszal törvényjavaslatot terjeszt a képviselők háza elé Miskolcz városának önálló törvényhatósági joggal leendő felruházása tárgyában.*

Köszönettel és hálával tartozik Miskolcz városa Horváth Lajosnak, ezért a cselekedetéért. Ezzel a nemes szándéku tényével — ha sikerre vezet — be fogja tétetni érdemeinek hosszú sorozatát. Mert Horváth Lajos az, a kinél senki többet nem tett Miskolcz város szellemi és anyagi előhaladása és boldogulása érdekében. A mit Miskolcz város ma bír, azt nagyjából Horváth Lajos befolyásának és buzgó fáradozásának köszönhetjük. Ő szerezte meg a regálejogot, a vásárjogot, kövezetvámjogot és egyéb földesuri jogokat, Miskolcz városának. Ezek a jogok képezték fundamentumát a város előhaladásának és boldogulásának. Ha még ezekhez az önálló törvényhatósági jogot is ő szerzi meg, akkor igazán elmondhatjuk, hogy ő Miskolcz városának legnagyobb jótévője.

Biztat bennünket a remény, hogy Horváth Lajos közbenjárásának most is meglesz a kellő sikere. De itt is az ideje már, hogy Miskolcz város végrehalára kibontakozzék alárendelt községi helyzetéből, a vármegye kötelékéből. Nincs tán az országban egyetlenegy város sem, melynek helyzete tarthatatlanabb volna, mint Miskolcz városé. Egy nagy intelligens város, mely viseli mindazon kötelezettségeket és terheket, a melyek egy nagy város fentartásához megkívánatnak; de joga csak annyi van, a mennyi a legutolsó községnek. És még mindezek mellett évenként több mint *hatvanezer korona pénzüsséggel járul a vármegye fentartásához.* Pedig de sok helye van annak a hatvanezer koronának ezer szükdéggel küzdő városunkban!

Ez a helyzet tovább így nem maradhat. Belátta ezt maga Széll Kálmán miniszterelnök is, a ki rég idő óta élénk figyelemmel kíséri városunk haladását és törekvéseit. Bizunk a miniszter ígéretében, a ki bizonyára meggondolva tette meg nagyfontosságú nyilatkozatát. S ha a miniszter szavának áll, akkor *Miskolcz a jövő évben már önálló törvényhatósági joggal felruházott város lesz,*

Válaszszunk!

A mult év október havában volt országos képviselőválasztás városunkban, a melynek déli kerülete hatalmas szótöbbséggel *Soltész* Nagy Kálmánt, Miskolcz város akkori polgármesterét választotta meg országgyűlési képviselőnek.

A választási szenvedélyek lecsillapítása után *Soltész* Nagy Kálmán lemondott polgármesteri állásáról s a közönség figyelmét ezután a polgármesterjelölés foglalta le. Kombinációba került egész tuczat név. Ugy fordult azonban a dolog, hogy egy kicsiny, de jól szervezett csapat magához ragadta a város közönségének ezen Isten s törvények adta jogát; s azok a bizonyos *„tiz polgármesterek“* kérés nélkül buzgókodtak azon, hogy a városnak első tisztviselőt válasszanak.

Nehezen ment a dolog. Mert a ki diszére vált volna e helynek, az nem tartozott az ő embereik közé; a ki pedig oda tartozott, annak meg a jelölése nem volt kivihető.

A vajudásnak hosszú hónapjai következtek most. Kapkodtak fűhöz-fához; próbálták így, csavarták úgy, de alkalmas jelöltet mégsem bírtak lelteni. Tolták a választás idejét őszi a télre, tavaszról nyárra; s egy fél évi hosszú tőprengés után *Kovács* Lajos személyében állapotok meg, a kit azután nagy többséggel meg is választottak.

Hogy azután mi történt, mindenki tudja. Megindult az elkeseredett harc — nem *Kovács* Lajos személye — hanem a megválasztása ellen, a mi —

Az őszi és téli nyidonságok

megérkeztek: teljes választékú angol, francia és hazai gyártmányaink legremekőbb **női ruhakelme** különlegességei. Legszébb **double, scott, cybelin** és **düchesse** szövetek, valamint párisi és lyoni blous- és ruha **selymek**. — Elvonn csak is a legjobb gyártmányok árusítása. A helyi piacon az elismert legjobb **Geipel-féle** ruha kéire gyártal, ugyazt a híres **Spoerry-féle lyoni selyemgyárral** egyedül állók közvetlen összeköttetésben, s így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy azok az árak, melyeket a fenti gyárak szállítanak, **egyedül nálam**

Szönyeg-áruház a volt Makra-féle helyiség (Máhr Károly úrral szemben).

ROSENBERG GYÜLA

Női divat, vászon és kelengye áruház Miskolcz, a színház-épületben

Kívánatra fehérnemű-árjegyzéket, valamint mintaeffectiók ruhakelmék és minden más czikkből készséggel ingyen és bérmentve küldök.

szerezhetők be jutányosan. Minden egyes árucikknek szigoruan szabott, **de olcsó** ára nyíltan, számokkal van feltüntetve, miáltal üzletemben **a tulfizetés teljesen ki van zárva.**

Egyben van szerencsém a hölgyközönség figyelmét **kelengye- és szönyeg-áruházamra** tisztelettel föl hívni. — Az M. Beyer & Co. bécsi legnagyobb kelengyegyáros cég **kizárólagos** raktárát bírom. — Megrendelt, kész kelengyék mindenkor megtekinthetők. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

mint ezt a közigazgatási bíróság kijelentette — nem volt törvényszerű. Interpellációk, hírlapi cikkek, felelőzések és panaszok termettek tucatszámra a választás érvényessége ellen; s négy hónapi hosszú harcz után meg lett semmisítve az egész választás a legfőbb bíróság által.

A megsemmisítés híre október 29-én érkezett meg. S ugyanazok az urak, s ugyanaz a lap, a kiknek e 14 hónapi harczban oroslánrésze volt, harmadnap már ismét azt hirdették, hogy újra válasszuk meg Kovács Lajost.

Ez is megtörténhetett volna nagyon könnyen. Csak egy volt a baj: az t. i., hogy Kovács Lajos nem volt többé hajlandó feláldozni magát a *családi politikának*.

Uj jelölt kell tehát. S megindult a lázas keresés, hogy kebelbeli polgármestert találjanak.

Visszahívnák már a régi polgármestert is, a ki azért hagyta ott a polgármester-széket, mert pihenni akar a hosszú munka után. Belefáradt — mondá ő maga; de a deczemvirek önzetlen emberek; magokra vállalják ők a város ügyeit, s a fáradt polgármester pihenhet békességben. Csak névleg lesz a polgármester ő; csak addig lesz, míg *uj embert* találnak, s ha majd a kis Herbert eléggé megnő, majd átveszi e széket ősi örökség gyanánt.

Nos hát legyen már egyszer vége ennek a komédiának: ébredjen már egyszer öntudatra Miskolcz város közönsége is; s akkor, mikor arról szól a hír, hogy rövid időn belül *önálló törvényhatóság lesz városunk*, ne mutassuk magunkat oly kiskorúaknak, a kiket pár ember az orrunknál fogva vezet.

Keressen, jelöljön és válasszon már

egyszer e város polgársága a maga akarata szerint; rázzuk le magunkról a gyámságot! Nyilvánuljon meg egyszer már a nép akarata, s állítsunk a város élére olyan férfit, a kit nem tíz ember, de a polgárság maga akar.

Mi a magunk részéről Miskolcz város polgármesteri székébe négy férfit ajánlunk: s pedig olyan férfiakat, a kik diszére fognak válni e városnak mindenkoron.

Az egyik dr. *Szentpály* István, a másik dr. *Molnár* Gyula, a harmadik *Kozma* Elek, a negyedik *Petro* József. Mind a négy férfiuban meg van a képesség és akaratérő ahhoz, hogy Miskolcz városát egy igazán hatalmas kereskedelmi góczponttá, virágzó ipari várossá s általában elsőrangú helyre emeljék a vidéki nagyobb városok között.

De hasonlítanak mind a négyen abban is egymáshoz, hogy tudásban, tartalomban és munkabírásban senki sem mulja őket felül. Igazi, egész emberek mind a négyen, a kiktől bizton remélhetjük, hogy valóra váltják mindazt a szép reményt, a mit a polgárság ő hozzájuk fűz.

Vagy keressen a polgárság egy más jelöltet, nekünk az ellen sincs semmi ssavunk; de a kit jelöl, az olyan férfi legyen, a kit a *saját személye* miatt tart méltónak arra, hogy Miskolcz városának polgármestere legyen.

De a polgárság maga keresse ezt a férfit, s akkor bizonyosak vagyunk benne, hogy megtalálja azt, a ki a legméltóbb arra a diszes helyre.

Igy legyen tehát. S akkor egy új korszak fog reánk virradni s új kor fog megnyílni e város történetében.

S elérjük azt, a mi mindnyájunknak forró óhaja, hogy Miskolcz városa egy gazdag, hatalmas és virágzó város leend;

hogy boldogulni fog e városnak minden munkás polgára, s hogy nem kaszárnya-építésre szedik el az adózó polgárok verejtéktől nedves filléreit, hanem kamatos kamattal kapja vissza áldásos intézményekben mindenki azt, a mit könnyű szerrel áldoz a köz oltárára.

Ebben a tudatban, evvel a programmal menjünk és keressünk magunknak új polgármestert.

Bizony Ákos beszéde. *Bizony* Ákos, városunk északi kerületének országgyűlési képviselője a képviselőház csütörtökön, e hó 13-án tartott ülésében ismét nagyszabású beszédet tartott. A csaknem három óra hosszúságú tartó tartalmas és érdekes beszédéről a következőket közöljük:

Bizony Ákos beszéde elején az előtte szólott képviselők beszédeivel foglalkozik. Nem osztja Nagy Ferencz nézetét, hogy az indennit megzavazása nem bizalom kérdése. Nálunk a költségvetés megzavazása is bizalom kérdése. Ez még a rendi országgyűlés régi gyakorlatában gyökerezik. Most is elmondhatják a pártok azt, a mi a szívükön fekszik. (Ugy van! a baloldalon.) A függetlenségi párt fölvetheti a bizalmi kérdést, mert a kormánynak megvan a többsége s így megszavaztathatja vele a javaslatot. Ha pedig nincs, adja át a kormányt olyan férfiaknak, a kik többséget tudnak csinálni. Kijelenti, hogy az *ellenzéknek eszében sincs az obstrukció, hiábavaló hát a kormánynak ebben az irányban való féltelme és aggodalma*. Az obstrukció forradalmi eszköz, a melylyel csak nagy, fontos alkotmányesélelem esetén lehet élni. Rakovszkyval polemizálva visszautasítja azt a fölszólítást, hogy nem szavazzák meg a civillistaemlést, ha a függetlenségi párt az egyházpolitikai törvények folytán az országra nehezedő terheket nem szavazza meg a kormánynak.

Rátér Vázsonyi Vilmos beszédére. Hatarozott meggyőződése, hogy az egyházpolitikát a nemzeti vitális érdekeivel, a nemzeti badseraggal, önálló vámtérülettel egy sorba helyezni nem lehet. *As egyházpolitika ér-*

TÁRCZA.

Klarinet-quartett.

— Megtörtént história. —

Sok ember van a világon, aki nagyobb-nagyobb bolondságokat követ el életében és pedig anélkül, hogy azoknak reá maradandó hatásuk volna.

Én életemben összevissza két bolondságot követtem el, s mind a kettő a torkomra forrt.

Az egyik bolondság az volt, hogy klarinétozni megtanultam; a másik pedig az, hogy a feleségemet elvettem. Hanem azt még sem tudom megmondani: a kettő között melyik a nagyobb bolondság?

Az első-e vagy a második? Mert mind a kettő egyformán elkeserítette az én életemet.

A zenének mindig nagy kedvelője voltam, daczára annak, hogy a harangozáson, verkilészen és füttyülésen kívül semmi más zenéhez nem érttem. Hogy valamihez értek mégis, vénségemre (már voltam vagy 20 éves) elhatároztam, hogy megtanulok klarinétozni.

Meg is tanultam de még hogy! Hisz a feleségemet is avval hódítottam meg. (Hogy repedt volna szét akkor! Már mint a klarinét.)

Micsoda isteni klarinétozás lehet az, a mivel asszonyt lehet szerezni?!

Én pedig szereztem.

Azaz most már nem vagyok tisztában a dologgal, mert a mióta a feleségemet elvettem, épen nem tetszik neki a klarinétozásom, sőt — mikor tulesztünk a mézeshetekken — ellenszenve annyira ment a minden zenék e legnemesebbike iránt, hogy egy alkalommal, midőn klarinétomat ebédkor sem akartam leteni: egy egész táll disznólásbas paszuly csuzpájt a fejemhez vágott, úgy, hogy alig birtam kimosakodni a drága jó komedenciából.

Nem is érhettem mai napig sem, hogy változhatik meg egy asszonyi természet enynyire.

Mig el nem vettem, mig jegyben jártunk, alig hallottam egyebet:

— Édes Kristóf, czukros Krisfófkám, fujjál egyet.

Fúttam is, kérem alásan. Ő pedig válamra hajtotta fejét s elmerengett az isteni hangokon.

Persze mikor elvettem az asszonyt — mint mondám — egyszerre megváltozott. Mikor pedig a mézesheteket keresztül él-tük, ha klarinétoztam, mindjárt azon panaszkodott, hogy *mirge* (vagy mi az isten csodája) van és ő nem hallgathatja, nem türheti a klarinét hangját, mert az betegbබ් teszi.

Megtettem a kedvéért és a házi békéért, hogy azután, ha klarinétozni akartam, a hönöm alá csaptam dicső hangszeremet s kimentem a mezőre isten szabad ege alá és ott a pacsirtákkal együtt dicsértem a nagy mindenség urat . . .

Évek múltán megszapordott a familám nyolcz éhes gyerekekkel, akik egyebet sem tudtak, mint enni, lármázni.

A nagyobbik fiam, a Karcsi, ha csak szerétehetette, s kezébe kaparíthatta klarinétomat, fujta azt olyan keservesen, hogy a szomszédok nem egy izben panaszra jöttek hozzám.

Persze önök most az hiszik, hogy a feleségem erre a gyilkos zenére patáliát csinált, s végigverte a gyereket.

Hogy is ne! Még biztatta hogy csak fujja.

No, gondoltam magamban, ha szabad a gyerekeknek, miért ne volna szabad nekem, az apának.

A feleségem épen kenyeret dagasztott, s s mikor meghallotta az isteni hangokat, melyek szívhez szólóan, zokogva, sirva, hagyták el a klarinétot, magam sem tudom miként törfént, de egyszerre telelőn szemem, szám, meg klarinétom is kenyértészttával, hogy alig birtam beőle ki-vedleni.

Elhíhetik, kérem alásan, hogy ez a dolog bántott és pedig annyinál is inkább, mert a gyerekek előtt történvén az affair

„*nelmi politika, a mely háttérbe szorul az értelem politikája előtt.* Vázsonyi azt mondja, hogy a rendi országgyűlések nagyon felette állottak a mai országgyűlésnek abban a tekintetben, hogy a koronának pénzt csak akkor szavaztak meg, ha mindig biztosra volt valami kívánságának a teljesítése. Csodálja, hogy Vázsonyinak jobban tetszik az a régi rendszer, a mikor csak 200,000 embert képviselt ugyyszólván az országgyűlés. Különben is akkor nem lévén felelős minisztérium, csakis alkudozások folytak a korona és a nemzet között. Fejtegeti, hogy nálunk közép-pártnak, míg a közjogi viszonyok rendezve nincsenek, létjogosultsága nincs, mert ez, a mint a 75-ös fuzió s közelebből a nemzeti párt beolvadása a szabadelvű pártba is mutatta — mindég összemorzsolódott, mint két malomkő között. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Hive az általános választói jog behozatalának, mert ezzel kiterjesztve látja a népképviselői rendszert. A választói jog nem az emberrel született jog, mert az egy megbízatás az állam részéről, hogy olyan embereket válasszanak meg, a kik intézik az ország ügyeit. Adassék meg a választói jog mindenkinek, a kinek megvan erre bizonyos feltétele, mint pl. bizonyos fokú műveltség. Bármennyire hive az általános választói jognak, nem terjesztheti ki mindenre, gyermekekre és asszonyokra is.

Madarász József: De az asszonyokra is!

Bizony Ákos: Holló beszédének azt a passzusát, mintha ma nem volna országos párt, mely az ország érdekeiért küzd, visszautasítja, mert ma is megvan már az a helyzet, hogy van egy udvari párt és egy országos párt. Ez az országos párt a függetlenségi párt.

Ezután áttér beszédének tulajdonképeni tárgyára és kifejti a kormány iránti bizalmatlanságának okait. A pragmatika szankció folytáni közös védelmet Magyarországon nem ismer. A 48-iki törvényekbe is csak véletlenül csuszhatott be. Magyarország csak a trónöröklésnek az 1723. évi I. és II. törvényzikk alapján való rendezését ismeri. Ebben a törvényben nincs szó sem a közös védelemről.

apai tekintélyem is csorbát szenvedett általa.

Nem tartanám magamat férfinak, ha azt megboszulatlan hagytam volna.

Ugy eszeltem ki a dolgot, hogy a tanítót, a praeceptort, meg a segédjegyzőt, — a kik valamennyire értettek a kottához — rábeszéltem, hogy hozassanak egy-egy klarinétot és csináljunk egy klarinét-quartetet.

Tervem sikerült, még pedig reményen felül, mert mikor valamennyire már összepaszoltunk, a kántor komám önként ajánkozott a quartett karmesterének.

Az órák, persze, kivétel nélkül lakáson mondtak meg, így elkezdhetik, hogy a feleségem a méregtől sokszor majd szétpukant. Szólni nem mert, legalább addig nem, míg a quartett együtt volt. Mikor elszéledtek, akkor kezdődött a mi duettünk a feleségemmel.

Bántam is én akár hogy lármázik, hisz kárpótolva voltam már előre a fél este tartott próbával, mely alatt a szegény asszony csak úgy ájuldozott a gyűlölt hangok hallatára. De nem segíthetett a dolgon, mert annyira mégsem mert menni, hogy quartettünket szétverje egy sodrófával vagy sulyokkal, a mint ígértette.

Minden ilyen próba utáni duettnek az volt a refrainje:

— Majd eltagadnad még, hogy valaha klarinét volt a kezvedben! (Vége köv.)

Szólásmóddá vált már az, hogy a 67-es kiegyezés csődbe jutott. Csődbe jutott azért, mert azok a remények, a melyeket a kiegyezéshez fűztek, nem valósultak meg. A 67-es törvényekben csak két feltétel van a miniszterelnök szerint: hogy Magyarország alkotmánya fentartassék és csak az alkotmányos Ausztriával lehet megkötni a kiegyezést. A 67-es kiegyezés a dualizmusra, a paritásra van alapítva. Ez pedig nincs meg; egész osztrák, a hadsereg s a külügyi képviselő is. A delegáció is elvesztette bizottsági jellegét. A hadsereg „közös” címét is lassankint csempészték be törvényeinkbe. Ezek szerint nem áll a kiegyezés egyik feltétele, mert Magyarországon nem tartatott fenn az alkotmányosság. De a másik feltétel sem áll, mert Ausztriában nincs alkotmányos élet. (Ugy van! a baloldalon.)

Nemcsak a hatvanhetes kiegyezés mondott csődöt, hanem a kormányon lévő párt kormányzási képessége is. Azt várta az ország, hogy azokat a terheket, a melyekkel az abszolutizmus alatt terhelték meg, csökkenteni fogják és ime éppen az ellenkezője történt. A közbirtokos osztály megszűnt, a kisbirtokosokat a súlyos terhek megtörik s most százezrével vándorolnak ki ebből az országból, a melyről azt mondták: „Extra Hungariam non est vita.” Mindenütt pusztulás látszik. Közigazgatásunk a legtöbb helyt lassu, megbizhatatlan, sehol sem kielégítő. Az államosítás hangoztatásával elriasztották a tehetséges elemeket a közigazgatási pályától. Igazságszolgáltatásunk sem kielégítő. A telekkönyvet még most is 1855-iki császári pátens szabályozza. Láthatjuk ezekből, hogy ennél nagyobb szegénységi bizonyítványt egy párt sem állított még ki magáról, mint a szabadelvű párt. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Az ország várja az önálló vámterületet, a miniszterelnök mégis ki akarja tolni felállítását 1907-ig. Külkereskedelmi forgalmunk kimutatása bizonyítja, hogy mennyire szükség van az önálló vámterület felállítására. Magyarország körülbelül 200 millió többletet fizet a külföldnek, különösen pedig Ausztriának. Sokáig az ilyen állapotot kibírni nem lehet, mert ez gazdasági elvészre vezet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Az önálló vámterület ellenségei is elismerik, hogy a közös vámterület nehezíti iparunk és kereskedelmünk kifejlődését, gátolja kiviteli piacunk megeremelését. A legszegényebb emberre sem közönyös az, hogy nyersterményeinknek biztos piacra legyen. Kössünk hát olyan szerződéseket, a melyek ezeket a piacokat biztosítják. (Ugy van!)

Áttér a paktum-vitára. Beismeri, hogy az 1899. XXX. t.-cz. nem beszél önálló vámterületről és naptárilag az önálló vámsorompók felállításáról benne nincs szó. A paktum nem kötelezi sem a Házat, sem a pártokat, hanem kötelezi erkölcsileg azokat, a kik azt megalkották.

Majd az önálló magyar hadseregről szól, s végül kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés és éljenzés a szélsőbalon.)

T. Veridicus urnak

Miskolczon.

A „Szabadság” szerdai számában uraságod a polgármesteri kérdésben elég tisztességes modorban és elég antiszemitikus hangon velem foglalkozik. Leszedi rólam az a kis kazár eresztvizez és oda lyukad ki, hogy: „társadalmi tevékenységem nulla, azonkívül tulajdon nagy zsidó vagyok”.

Hát a mi az elsőt illeti, tisztelt uram, meglehet, hogy igaz van. Elvégre is nem mindenki vérezhet 96 sebből a hazáért, nem mindenki olyan talentumos, hogy szavakkal mentse meg a hont és nem mindenki emelkedhetik arra a magaslatra, hogy mindig

a hep-heppet fujja. Ezekben én bizony gyenge vagyok és ezt kegyeskedjék nékem megbocsátani.

Ami már most a zsidóság iránti szeretetemet illeti, hát ez feltétlenül igaz. Ha ez bűn, akkor vessen reám követ minden református, minden lutheránus, minden katolikus, aki egyházát szereti. Ez azonban nem azt jelenti, hogy én mindazzal azonosítom magam, a mi zsidó. Példa: Bizony Ákossal szemben nem támogattam Braun Sándort, pedig zsidó is, kormánypárti is!

Hej, de kedves polgártárs és nagyszabású zsidó voltam akkor, ugy-e tisztelt uram?

Többre néztem a város nyugalmát és az ellenfél érdemeit.

Egyházamat emelni, a magyar szellemet meghonosítani, a zsidóságból mindazt, a mi a magyar Géniusszal ellentétes, kiküszöbölni, ez volt becsvágyam a multban és ez lesz igyekezetem mindvégig. De ezen politikai hitvallásom mellett az egyén vallási meggyőződése, kiléte reám nézve teljesen közömbös.

Ami pedig a polgármesterséget illeti, arra, kérem szeretettel, ne méltóztassék oly kegyetlenül diszkvalifikálni. Ugy tudom, hogy eddig nem ajánkozottam, sőt az északi kerület képviselőjelölése alkalmával azt is beigazoltam, hogy tola kodó nem vagyok.

Ne méltóztassék tehát „rendezetlen vallási viszonyaimat” szememre lobbantani és ne tessék agyonütni azért, mert azt találtam mondani, hogy: „a babér csak a munkának és a műveltségnek dukál.”

Miskolczon 1902 nov. 12.

Genesi Samu.

Felelet T. Genesi Samu urnak

Miskolcz.

A polgármester-jelölés ügyében a multkor közzétett sorainkra uraságod a fenti sorokban — elismerjük — szintén elég tisztességes modorban és elég nyugodt hangon válaszolt. Hogy azonban Uraságod a mi multkori sorainkban „antiszemitikus” hangot fedezett föl és „Kazár keresztvizez — leszedést” — mit emleget, arról mi igazán nem tehetünk. Mi ezekről egyetlen szót sem szólottunk. Ha valaki mindig rémeket lát, az elég baj az illetőre nézve.

Hogy Ön t. polgártárs „vézik-e 96 sebből a hazáért,” vagy nem? továbbá, hogy „szavakkal menti-e meg a hont,” vagy sem? avagy végül, hogy „mindig a hep-heppet fujja”-é, vagy sem? Ezek mi előttünk valóban teljesen közömbös dolgok. A mi pedig érdemeinek ön maga által való felsorolását illeti, hát mi azokat már a mult alkalommal előzetesen is elismertük és méltattuk. Csak az esik nekünk nagyon zokon, hogy uraságod a közművelődési egyesület zenei szakbizottságnak működéséről egy árva szót sem méltóztatott mondani. Pedig azt az egyetlen igen szerettük volna hallani.

Azt mondja továbbá uraságod, hogy a polgármesterségre nem ajánkozott. De hiszen ezt mi sem mondtuk. A tény az, hogy egyik laptársunk a polgármesteri állásra többek között az Ön nevét is forgalomba hozta, még pedig a vallásra tett *cselások kísérelésben*. Ennek folytán, mint közérdekű ügyben, mi is tolmácsoltuk a társadalom egy tekintélyes részének a véleményét. Hogy pedig ez a vélemény nem az Ön szája ize szerint való, arról mi valóban nem tehetünk.

A ki a közügyek terén — ha csak névleg is — szerepel, annak nyilvánosan közzétett

véleménye ki van téve a tárgyilagossá és igazságos bírálatnak. Ámde erre nemrégiben egy helybeli lapszerkesztő kimondotta azt, hogy „az ilyen kritikát meg kell szívlelni és nem szükséges reá válaszolgatni.“

Mert hát megható is az a nekibusulás, a melylyel Uraságod arra kér bennünket, hogy „ne üssük Önt agyon.“ — Sőt ellenkezőleg: miként a mult alkalommal tesszük, most is kiemeljük mint derék polgárt, mint buzgó egyházfőt és kívánunk Önnek hosszú, boldog életet! Különben is azért még senki sem halt meg, mivelhogy nem lehetett — polgármester.

Veridicus.

Czeplédy Elekné, szül. Kiripolszky Lajka polg. iskolai tanárnőnek 25 éves jubileuma.

Ama nagy végtelenségben, mit örökkévalóságnak nevezünk, 25 év annyi, mint egy csöpp a nagy oczeánban. Ámde a véges eszü és gyarló ember életében egy negyedszázad ténykedése, működése, munkássága sok, nagyon sok idő, és kétszeresen — többszörösen sok az a tanító rögös és tövises pályáján.

Tagadhatatlan, hogy a nemzet napszámosa, a tanító helyzete, állása, tekintélye a lefolyt század utolsó negyedében javult, emelkedett. A „rektram“ és kántor uram szinpadai alakjai a mult század utolsó negyedében mindinkább gyérültek és eltűntek — hála Istennek — még a szinműirók alakjainak sorából is. A helyett művelt, szakképzett, tanult gárda foglalta el az iskolák kathedráit, a kik czéltudatosan, okszerűen, a modern paedagogia betűtelevenítő szabályai és módszere szerint tanítanak és nevelnek jóra való, becsületes polgárokat és polgárnőket a hazának. És ezen gárda jó, lelkes, a kötelességtudásban páratlan tanítók egyike Czeplédy Elekné, a miskolczi áll. polgári leányiskolának tanárnője, ki 25 év óta egy testet és lelket kimerítő tantárgyat — szám-tant tanít a leánygyermeknek; kinek áldásdus 25 éves ittmüködését tanítványai, tisztelő kartársai, nagyrabecsült kir. tanfelügyelő, az intézet lelkes és ügybuzgó igazgatójával egyetemben holnap, azaz vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepelik.

Midőn ily kiváló egyének a tanügy legserényebb napszámosa előtt lerójják kegyeletök adóját, elismerésök, tiszteletök kapcsán, mely tény eléggé bizonyítja Czeplédy Elekné érdemeit: mit szóljunk mi, hogy hiven adjunk kifejezést magasztos működéséről? Mit szólhatnak szerény, igénytelen szavaim, hol a tettek, az élő példák ékesebben hirdetik az ünnepelt érdemeit Cicero és Demosthénésnél? A mű maga mindenkor jobban dicseri mesterét, mint a bíráló. Midőn tehát lelkes kartársai őt nagyrabecsült igazgatójával, nemeslelkű tanfelügyelőnkkel a tanítók legőszintébb barátjával mozgalmat indítanak, mit hozzak én fel annak dicsősítésére?

Czeplédy Elekné 25 év óta tanít?

„Hát az nem az ő érdeme, hogy a titáni munka sirba nem vitte, hogy tudója még nem kopott el, ez az Istenajándéka.“

Igazad van nyájas olvasó, de 25 évi tanítóskodás után a jelen küszöbén állva, pil-

lantást vetve multjára és ott annyi sok nemes gyümölcsöt hozó előfát láthatni, miket maga nevelt, annyi szép virágot, miket maga ápolt, oly dugszdag virányt azon kopár területen, melyet verejtékével művelt: ez egyedül az ő érdeme. 25 éven át a legkomolyabb tantárgyakat jelesül, természettant, vegytant és számtant leánygyermeknek tanítani oly sikerrel és fényes eredménnyel a lélek ama rugékonyságával oly rendkívüli erélylyel és lankadatlan buzgalommal birni, mint Czeplédy Elekné, az nem kizárólag a természet ajándéka, hanem nagyjából azon életbölcsetségnek tulajdonítható, melylyel Czeplédy Elekné bír.

És most jertek pályatársak: nyujtsuk át neki szeretetünk és tiszteletünk koszoruját. Ha gazdagok volnánk, bizonyára aranyba foglalt emlékekkel ajándékoznók meg őt; ha magas polczon állnánk, ugy a legfényesebb érdemmel tüntetnék ki a jubilánst. Ámde nem vagyunk se gazdagok, se magas polczon állók; nem nyujthatunk tehát egyebet, mint a mivel birunk: melegen érző, tiszta érzelmekkel bíró szívet!

Kívánjuk a jubiláló tanárnőnek, hogy tartsa meg őt a gondviselés még nagyon sokáig kedélye üdeségében, szelleme rugékonyságában, munkaerejében és kedvben családjá számára, a haza és tanügy javára és mindnyájunk örömeire!

Ad multos annos!

Schönbrunn Márk.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Dr. *Sachack* Béla, a kereskedelmi iskolák kerületi főigazgatója, a helybeli kereskedelmi iskolák megvizsgálása végett e hét folyamán városunkban időzött. — *Ujváry* Géza csendőrhadbíró, e hó 13-án hivatalos ügyben városunkba érkezett, s tegnap utazott vissza Kassára. — Borosjenői *Jeney* Lajos az „Első Magyar Általános Biztosító társaság“ vezérigazgatója, az intézet helybeli főügynökségének megvizsgálása végett csütörtökön Miskolcra érkezett.

— **Ováció Horváth Lajosnak.** Abból az alkalomból, hogy *Horváth* Lajos városunk nagyérdemű polgára és főrendiházi tag Miskolcz város önálló törvényhatósági jogának kivívása érdekében oly szép eredményt ért el Széll Kálmán miniszterelnöknél, a miskolczi nemzeti kaszinó halála és elismerésének kifejezésül tüntető tisztelettel vette körül az ősz államférfiut. A lelkes ováció a következőképpen folyt le: A nemzeti kaszinó tagjai impozáns számban gyűltek össze e hó 12-én este 6 órakor a kaszinó nagyertermében, s várták az ősz államférfiu megjelenését. *Horváth* Lajos kevéssel 6 óra után lépett a terembe, a hol a jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadták. Az egybegyűlt nagyközönség érzelmeit *Bulyovszky* Gusztáv, a Casino igazgatója tolmácsolta tartalmas szép beszédben, a melyben köszönetet mondott *Horváth* Lajosnak azért a nagy horderejű közbenjárásért, hogy Miskolcz város törvényhatósági joggal ruháztassék fel. E cselekményével — ugymond a szónok — *Horváth* Lajos ismét szaporította érdemeinek koszoruját egy hervadhatatlan babérlevéllel és a várost örök halálára kötelezte. *Horváth* Lajos meghatott szavakban mondott köszönetet a megtisztelő figyelemért, mely után az ováció az ünnepelt férfiu lelkes éltetésével véget ért.

— **Albóri báró Miskolczon.** Báró *Albóri* Jenő tábornagy, krakkói hadtestparancsnok tegnapelőtt városunkba érkezett s néhány napot itt városunkban és Berentén *Szepe*

Gyula vendégszerető házában töltött, a ki vendége tiszteletére nagyobb szabásu vadászatot is rendezett, melyen részt vettek: *Konja* altábornagy, hadosztály-parancsnok, *Nachodszky* és *Kummer* vezérőrnagyok, *Pollák* ezredes, a vezérkar néhány tisztje és *Radvány* István kamarai elnök.

— **Czeplédy Elekné, Kiripolszky Lajka,** a miskolczi polgári iskola tanárnőjének 25 éves tanítói jubileumának ünnepélye november 16-án d. e. 9 órakor (és nem 10 órakor, mint jelezve volt) fog megtartatni a polgári iskola zenetermében. E szép ünnepélyen bizonyára nagyon számosan fognak megjelenni, mert ugy Miskolczon, valamint a távol vidékeken a társadalom minden rétegében vannak hölgyek, a kik az ünnepelt tanárnőnek tanítványai voltak és hálásan emlékeznek vissza az elmúlt szép időkre. Az ünnepély programja felöleli a tanártársak, a tanfelügyelő, a jelenlegi és volt tanítványok üdvözlését és az emléktárgyak átnyújtását.

— **A bíráló választmány ülése.** Borsodvármegye állandó bíráló választmánya szerdán d. u. 3 órakor báró *Vay* Elemér főispán elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen, melynek tárgyát a legtöbb adófizető bizottsági tagok összeállított névjegyzéke ellen baadott felebbezések képezték, *Lichtenstein* József, *Radvány* István, *Koos* Soma bíráló választmányi tagok s *Bulhy* Lajos h. főjegyző mint mint előadó vettek részt. Beadott összesen 14 felebbezés s ezek elbírálása után a bizottság helyt adott 7 felebbezésnek s *Flohr* Ignácot, *Husztly* Bélát, *Schracker* Salamont, *Horváth* Bertalan t.-szederkényi lelkészt, dr. *Kun* József városi főjegyzőt, *Ragályi* Lajos m.-csáthi földbirtokost a névjegyzékbe — miután jogosultságukat kellőképen igazolták — felvételni határozta. *Friedman* Sámuel adóösszeget pedig 974 korona 28 fillérről 1007 korona 08 fillerre helyesbítette. A többi hét felebbezést részint a jogosultság igazolásának hiánya, részint pedig azon körülmény miatt, mert adóösszegük nem üti meg a legkisebb adóösszeg mértékét, elutasította.

— **Névmagyarosítás.** Zágonyi *Albu* Pál csendőrfőhadnagy miskolczi szakasparancsnok, magyar nemessége és a „zágonyi“ előnév épségben tartása mellett családi nevét ő felség a király engedélyével „Zágony“-ra változtatta.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Borsodvármegyében a kistályai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé *Body* Béla jegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Darvas* Béla miskolczi törvényszéki segédtelkekönyvvezetőt a s.-szentpéteri telekkönyvhöz telekkönyvvezetővé kinevezte.

— **Esküvő.** Dr. *Littmann* Sándor szepesszombati ügyvéd e hó 11-én tartotta esküvőjét *Korach* Margit urhölgygyel, *Korach* Vilmos helybeli rakereskedő leányával a Kazinczy-utcai izr. templomban.

— **A mai felolvasás.** A miskolczi „Kereskedők és Gazdák Köre“ ma, azaz november hó 15-én, saját helyiségében estélyt rendez, mely alkalommal *Gelléri* Mór kir. tan., országos ipartestületi igazgató a modern munkásjóléti berendezésekről fog érdekesítő felolvasást tartani. A felolvasás után tarsasvacsora lesz, melyre jegyek a kör helyiségében kaphatók. Az estély iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **Halálozás.** A népnevelésnek egyik veterán bajnoka: *Fábrly* János diósgyőri nyugalmazott róm. kath. tanító hunyta le a szemét e hó 11-én reggel örök álmra, életének 79-ik évében. Az általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő öreg tanító porhüvelyét e hó 13-án, azaz csütörtök délután három órakor adták át az anyaföldnek, Diósgyőr város és vidéke intelligenciájának és népének impozáns részvétele mellett. Nyugodjék békében!

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter V. é. s e y Pál miskolci segédtelkényvvezető hasonló minőségben, Horváth Ödön kir. törv. irnokot irnoki minőségben Sajószentpéterre helyezte át.

— **Esküvő.** Balácsi Károly polgártársunk november hó 17-én esküszik örök hűséget Kovács Juliska kisasszonynak az ónodi ev. ref. templomban.

— **Halálozás.** Sulyos csapás és kipótolhatatlan veszteség érte városunk egyik derék polgárát: Bogár József kereskedőt, felesége az üzletben való foglalkozása közben szívrohamban meghalt. Temetése csütörtökön, e hó 13-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **A hetedik gyógyszertár.** Valóságos tengeri kigyója Miskolcz városának a patika ügy. A lakosság szaporodásával természetesen együtt jár a gyógyszertárak szaporítása is. A napokban Popovits Antal és társai Miskolczon egy hetedik gyógyszertár engedélyezése iránt adtak be kérvényt a belügyminiszteriumhoz. A belügyminiszter a kérvényt Borsodvármegye törvényhatóságához küldte be érdemleges tárgyalás végett. Az ügy tehát legközelebb a városi közgyűlés elé kerül.

— **Zeneiskolai hangversenyek.** A városi zeneiskolában — mint értesültünk — e hó folyamán két házi hangverseny lesz az intézet helyiségében. Miután a hangversenyek iránt, az eddigi tapasztalatok szerint, a nagyközönség különösen érdeklődni szokott, tekintettel az iskolahelyiség szűk voltára, az igazgatóság első sorban a szülőkre számít. Ha mindazonfelül hely jut, az igazgatóság szívesen látja a nagyközönséget is. A hangversenyek idejét és műsorát legközelebb közölni fogjuk.

— **Megajándékozott községek.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Mező-Kövesd és Ároktő községek népkönyvtárának gyarapítására mintegy 170 darab közhasznú s népies irányú könyvet ajándékozott.

— **Műkedvelői színi-előadás.** A diósgyőrvasgyári „Jósserence” dal- és önképzőkör holnap vasárnap a munkás étteremben színi-előadást rendez. Előadásra kerül „Éljen a kisapros!” bohózat melyet Veres József rendez. Közreműködnek: Schulek Mariska, Nándori Gizella, Böck Vilma, Jakubcsák Valér és Orosz Ilonka kisaszonnyok, Reisman Sámuel, Bene Ferencz, Regdon Lajos, Jablonka János, Nándori Géza, Vizi Béla, Király Pál, Veres Ernő, Szabados Endre, Jablonka Géza és Schulek Károly. Előadás után táncz reggeli 3 óráig.

— **Életmentés.** A régi idők emléke merült föl előttünk, annak az időnek az emléke, a midőn szülőhegyeink még bőven ontották a mustot, a szüretnek zajától hangzott a határ. Abban az időben bizony gyakran megtörtént, hogy a pinczébe szállított mustból kiömlő gáz megölte a gondatlan embereket. Régen történtek ezek. Mióta a fioxera elpusztította szülőhegyeinket, azóta a borgáz okozta halál és szerencsétlenség alig fordult elő. E hó 11-én azonban ilyen, csaknem végzetes kimenetelű eset fordult elő városunkban. Szomolya Ferencz 18 éves legény lement édesanyjának a Tetemvár 81. szám alatti pinczéjébe, melynek szomszédjába erjedésnek indult must volt elhelyezve. Alig ért le a legény a pinczébe az ott egybegyűlt borgáztól elszédült, s eszméletlenül terült el a földön. A vele fent levő társak mihamar észrevették a bajt, értesítették az esetről a mentőket. A mentők Brecska vezetése alatt rögtön megérkeztek. — Brecska felügyelő behatolt a pinczébe és az ölébe hozta fel a teljesen elalélt Szomolyát, akit a mentők dörzsölés által annyira magához térítettek, hogy mire a rendőri orvos és a rendőrség emberei a helyszínére megérkeztek, Szomolya már magához tért.

— **Billiárdverseny.** A miskolci ev. ref. főgimnáziumban tartott karamból-verseny a következő eredménnyel végződött: Az I.-ső

díjat (6 R.) Kovács Dezső, a másodikat (4 R.) Kertész Lipót, a harmadikat (2 R.) Csink Ignác VIII. o. tanulók nyerték el. Dícséretet nyert Geöcze Bertalan VIII. o. tanuló.

— **Kedélyes-estély.** A miskolci cipészek szakegylete november 23 án mélyvölgy utcai helyiségükben (Kiosk) szavallattal, tréfás monologok előadásával kedélyes estélyt rendez. Műsor után táncz. Kezdeté fél 8 órakor. Egy műsor ára 60 fillér.

— **Pótvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Egerben, az ez évi szeptember hó 28. és 29. napjaira esett, de elmaradt országos állatvásár helyett f. évi nov. hó 17 én kizárólag hasított körmű állatokra pótvásár tartassék.

— **Bányászerecsétlenség.** A pereczsi községbányában e hó 11-én egyik tárnában néhány meglazult kő lezuhant, s több munkást megsebesített. Ezek közül Magyar József életveszélyes, Csigár János és Gyurgyák Géza sulyos sérüléseket szenvedtek. A hivatalos vizsgálat megejtése végett a kir. ügyészség részéről Füstő kir. alügyész a helyszínére utazott.

— **A pellagra ellen.** A belügyminiszter a pellagra ellen való védekezésről érdekes körrendeletet küldött a vármegyék alispáni hivatalaihoz. Figyelmezteti a miniszter a közönséget, hogy az idej tengeri termés folyos, hogy az abból készült máliból könnyen megkaphatják a pellagrát, mely a legtöbb esetben halálos kimenetelű. Kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy a piacokon folyton vizsgálják meg az áruba hozott tengerit és csak a kiszáradt, jó minőségűeket engedjék forgalomba hozni.

— **Halottszállítás és a bérkocsik.** A m. kir. belügyminiszter a napokban rendeletet bocsátott ki, melyben a gyermek-hulláknak, illetve a koporsóknak bérkocsin való szállítását szigorúan tiltja. A leirat rendelkezései szerint, oly esetben, midőn szegénysorsu szülők gyermekeinek eltemetéséről van szó, a koporsó kivételesen s csak akkor, ha az elhunyt nem ragadós betegségben halt el, gyalog szállítandó, ellenesetben a rendes hallottas kocsik veendőik igénybe.

— **Lelketlen anya.** Kegyetlen módon megverte és összetörte Venczel Antalné Mátyáskirály-utcai lakos 8 éves kis leányát azért, mert a kis lány a rá bízott egy forintot, mely összegért húst és zsírt kellett volna vennie egy közeli kereskedésben, az utcán elveszítette. A szegény gyermek nem mert hazamenni, ott sirt az utcán, mig nem egyik szomszédasszonnyal összetalálkozott. Az asszony hazavezette a síró gyermeket, s a mikor az anya értesült az egy forint elvesztéséről, rárohant a szegény gyermekre, mint egy vadállat, leteperte a földre s irgalmatlanul összetörte. A szomszédasszony a gyermek mentésére sietett, de vesztére, mert a dühös Venczelné neki rontott s egy cserépedényt úgy vágott a fejéhez, hogy rögtön elborította a vér. A sérült szomszédasszony Venczelné följelentette a rendőrségnek. A gyermeket pedig sulyos sebeivel a kórházba szállították.

— **Szélhámos kéregető.** Városunk lakosait mostanában gyakran háborgatják egyes idegen alakok, a kik templom, iskola építése, s egyéb jótékony célokra pénzt gyűjtenek. A közönség nem tudja, vajjon igaz uton járnak-e ezek az emberek, hanem megnyitja az erszényét és fizet, csak hogy minél hamarabb megszabaduljon az alkalmatlan látogatótól. Ezek között az alakok között gyakran csálók és szélhámosok lappanganak, a kik nem jótékony célra, hanem a maguk zsebére gyűjtik a pénzt. Ilyen alakot fogott el tegnapi elött a miskolci rendőrség Kukovecs Nepomuk János személyében, a ki morvaországi illetőségű és a jótékonycélok örve alatt szenvedélyesen gyűjti a pénzt a maga céljaira. Ez a jeles férfiú már harmadizban került hasonló üzelmekért a rendőrség kezébe. A szélhámos gyűjtőt rendőrségünk haza-

tolonczoltatta. Tanuljunk az ilyen esetekből és ne adjuk ki minden csalónak a pénzt.

— **Török A. és Társa Budapesten.** Ha szemlét tartunk a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték különböző főelárusítói között, önkénytelenül feltűnik a Törökbankház. Ez a cég ugyanis állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb osztálysorsjegyzete. Ennélfogva eltökéltük, hogy ily irányban tudakozódnunk és érdeklődésünk folytán teljesen és egészben bebizonyosodott, hogy ezen cég valóban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazta. A mi nem is csuda, mert ritkán ért egy cég ahhoz, hogy játszó vevőinek kegyét úgy megnyerje, mint Török A. és Társa. Ezen cég a vevőköre folyton nagyobbodott és az állandó terjeszkedés alapján a Teréz-körut 46. sz. alatti főüzletén kívül még Váci-körut 4., Muzeum körut 11., Erzsébet-körut 54. sz. alatt főüzletei is vannak. A számtalan önként beérkezett hányilatkozat a szigorúan pontos és előzeny üzletvezetéséről tesz tanúságot s csakis ez tette lehetővé, hogy e cég a m. kir. sz. osztálysorsjáték igazgatóságától hízegő elismerésben részesült. A négy különböző kerületben levő üzletben minden ügy a legpontosabb kereskedelmi szabályok szerint intéződik el. Ennélfogva indítatva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházát, melyben már nagyon sok és nagy nyereményt nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánlani. A tervezet szerint az I. oszt. huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, dacára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyereményeket tüntet fel, a régiak maradtak, például $\frac{1}{8}$ — 1:50 korona; $\frac{1}{4}$ — 3 korona; $\frac{1}{2}$ — 6 korona; $\frac{1}{1}$ — 12 korona. A ki tehát az osztálysorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal Török A. és Társa bankházához, Budapesten.

x Kiváló finom, naponta friss édes töltött vegyes apró teasütemény kilogramja 2 forintért a legnagyobb választékban a **Megay Róbert** cukrászdájában kapható Miskolczon, a hol dus választék van színházi bonbonokban és cukorkákban.

Tea, rum, cognac, kétszer tisztított, likőr- és rum essenciák legkitűnőbb valódi minőségben.

Fenyő-illat s más szoba-illatok. — Valódi csukamajolaj, fehér 1 K 20 f., sárga 1 K.

Illatszerek, pipere-szappanok nagy választékban.

SZABÓ BÉLA

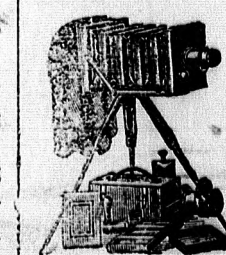
pipere-szappangyáros győgyáru s illatszere-üzletében Miskolczon.

— Legujabb őszi női ruhakelméket és más divatáru cikkeket legcélszerűbb **Braunfeld Sándor** úri és női divatruházában (Széchenyi u. 49.) beszerezni, a menyinyiben ez az egyedüli hely, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a tulajzetés és alku teljesen ki van zárva.

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészeknél

Miskolcz, Városháztér 20. sz. a.

művészi kivitelű fényképek készülnek mindennap este 6 óráig,

ha sötét van műfénynél.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és színes lemezek kaphatók.

Színház, művészet.

Kedden fényes Samu hazafias drámáját, *Kurucz Feja Dávidot* adták.

Közönségünknek már tavaly volt alkalma e hatalmas alkotásban gyönyörködni, és erejével, mélységes szépségeivel már akkor megkapott mindnyájunkat ez a darab, mely azóta is dicsőséggel járta be az ország minden színházát, hirdetőt a haza szeretetét, s a magyar génius diadalát.

Kurucz Feja Dávid (Rajz Ödön) Kassa város főbírája, a ki diadalmas csaták után egy asszonyért bukik el. Egy asszonyért, a ki elárulja a vasfeji kuruczot, mikor az egy csókjáért esengve lábainál fetreng, de megszereti akkor, mikor a főbíró szégyen bélyege süttetett az asszony lilium vállára.

Ráskainé (Miklóssy Ilona) egy jó szóért kegyelmet adna a fogoly főbíróknak, de Feja Dávid azt az egy szót még sem mondja ki. A főbíró hallni akar; az ő városa már ugyanis elveszett; Kassa városa az ő hibája folytán Karaffa kezére került, Feja Dávid tehát bűnhődni akar. Marga ellen ingerli a „kegyelmes bestiát“, Karaffa generálist, s erős lélekkel indul utolsó útjára, hogy megszenvedjen hibájáért. *Ráskainét* pedig egy fogoly ember boszúból leszurja.

De a sas vijjongás mellett pacsirta is csattog: s *Gábor lantos* (Deéri Béla) és *Feja Böske* egy poétikus jelenetben vallják meg egymásnak szerelmüket.

Az előadás maga nekünk nem nyerte meg a tetszésünket. Voltak ugyan egyes jelenetek, a mik föltétlenül hatásosan voltak megjátszva; de ezzel szemben sokszor hallottuk az alpáthosz kortina szaggató deklamálásait, többször észre vettük a készületlenséget, mely több alkalommal viharos derűtségre ragadta az egész közönséget.

Miklósi Ilonára és *Rajz* Ödönre csak ismételtük a fönt elmondottakat. Voltak szépen kidolgozott jól sikerült jelenetek; de voltak olyanok is, midőn már a jelenet kezdetén kimerítették minden drámai erejüket; a szenvedélyek fokozatos ábrázolására több-

ször nem fektettek eléggé súlyt; szóval nem aknáztak ki szerepeiket úgy, mint lehetett volna.

Jók voltak *Baracsi Rózsi* és *Deéri*, valamint *Horváth Kálmán* is.

W. Ágh Ilona a Feja Dávid édesanyja, *Kacsány* Viola pedig a hitves szerepét töltötték be elég elfogadhatóan.

Kedden a Báránykakat adták csaknem teljesen üres ház előtt. Az előadás ismét a jobbak közé tartozott; Különösen *Horváth* és *Csöreg* a két pajkos diák, valamint *Tábori Frida* és *Haller Irma* mint lány növendékek, kitűnően töltötték be szerepeiket. A kicsiny közönség halás is volt irányukban; egy-egy kedvesebb ének számuk után egész tapsvihar zugott feléjük.

Jó volt *Hetényi* a kertész szerepében. *Halmi* Kornélia mint igazgatóné. Többször keltett a felsőbb régi okban derűtséget. *Szadai* is mint Badurel iskola igazgató; nekünk azonban épen az a kifogásuk ebben a darabban Szadai ellen, hogy nagyon is vastag eszközökkel dolgozott.

Sziklay Szeréna elbocsátása.

Kedden délben vettük az első hírt, hogy *Szalkay* igazgató fölmondott *Sziklay Szerénának* s estére már pozitív alakban értesültünk róla, hogy egy színészekből álló bizottság véleménye alapján az igazgató fölbonthatta a kisasszonnyal kötött szerződését.

Az eset maga — a mint köztudomásra jutott — nagy visszatetszést keltett mindenfelé; a helybeli sajtó egyértelműleg oly erős támadást intézett ez ügyből kifolyólag az igazgató ellen, hogy Szalkay már csütörtökön visszavonta a fölmondását.

Visszavonta, de úgy, hogy abból mégis neki lett haszna. Mert a megrettent művésznővel, a ki a szezon közepén hiába nézte új szerződés után, — *ötven perczentre ki-egyezett, s ezenkívül kitűnő reklámot csinált ez ügygyel saját magának is*; mert a jó közönség tömegesen fog színházba tódulni egy ideig azért, hogy Sziklay Szeréna mellett tüntethessen.

Nos hát kérem, ez nincs egészen rendjén. Mert ha az igazgató művészi szempontból akar elbocsátani valakit, akkor legelőbb is a helyettesről kell gondoskodnia. S ha a közönség is szívesen fogadja a cserét, akkor lett volna szabad Sziklai Szerénnek fölmondani. Ha pedig szeszélyből, vagy anyagi érdekből tesz a direktor ur ilyeneket, az meg egyenesen türethetetlen dolog.

Mi különben már ösmerjük az ilyen próbálgatásokat. S följegyezzük ezt az esetet is a többi közé; s majd jön rá alkalom, mikor visszatérünk rá.

K.

Nyilt-tér.*)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapja november 12-iki számának nyilttéri rovatában Zólyomi Gyula aláírásával ellenem megjelent levélre, ha egyedül a nyilatkozóra kellene tekintenem, úgy nem tartanám érdemesnek azt megválaszolni, tekintve azonban, hogy a nagyközönséggel állók szemben, — kielégítésül ki kell jelentenem, hogy azon szennytartalmu levél írója egy olyan ember, a kit én irodámból rendőrel vezettettem ki és midőn f. hó 11-én irodámban újra megjelent vele szóba állani nem akartam, hanem egyszerűen kiutasítottam.

Ha egy ilyen ember arra vetemedik, hogy nyilatkozik ellenem, nagyon érthető, ha tücsköt-bogarat összefirkáltat.

A levélben foglalt minden alapot nélkülöző rágalmakért tőle csak a bíróság előtt vehetek elégtételt, miről az érdeklődők annak idején tudomást fognak szerezhetni.

Megjegyzem, hogy a kérdéses közlemény minden állításának ellenbizonyítékát irodámban bárkinek, akit érdekel annak tudása, hogy mily alaptalanok s mily csunyak a közlemény rágalmai, szívesen megmutatom.

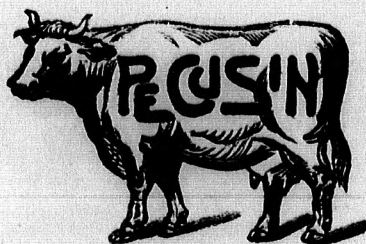
Németh Imre.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kitűnő

sertéshizlaló szer;

kiváló hizlaló szer,

Takarmánypótlék minden háziállat részére: ló, bika, ökör, tehén, borynyu, birka, sertés, kecske és szamár, kutya, liba, kacsa és minden fajtájú tyukok részére.

1/2 kilós csomag 1 korona.

4 próbacsomag franko 4 kor.

Hizlaló szer gyár

BÉCS

IX/2. Bleichergasse 6.

Raktár Miskolczen

Dr. Resofszky Emil gyógyszerésznél és Schwartz Edénél.

Általunk kifizetett
főnyeremények

A m. kir.

OSZTÁLYSORSJATEK

november 20-án kezdődő HUZÁSARA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ső osztályhoz:

4.4K.100	1/4.4K.6.—	4/4.4K.6.—	egész K. 12.—
----------	------------	------------	---------------

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt

KIS SZAMOK:

1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig és más SZERENCSE SZAMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA

BOGDÁNY S.

BUDAPEST, Sas-utca 23. I.

Telefon 14—41.

90.000 kor. a 2407-es számra.

40.000, 30.000 és sok más nagyobb nyeremény.

602.000 kor. a 240-es számra.

400.000 kor. a 1119-es számra.

200.000 kor. a 25534-es számra.

100.000 kor. a 78682-es számra.

100.000 kor. a 64750-es számra.

Hol voltál Barátom??

GIRET BÉLA

Hol voltál Barátom??

selymfestő, művegyészi tisztítónál;

oly gyönyörűen tisztította ki a ruhá-

mat, hogy nincs Miskolczen olyan üzlet, ahol oly sikeresen tisztítanak,

mint Giret Bélánál. Hiszen Barátom, az ő műhelye is gőzerőre van

berendezve és azóta oly olcsón tisztít és fest. — Nem is tudom, hogy

tudja oly olcsón és olyan jól megcsinálni.

Isten véled Barátom, Giret-et igen ajánlom.

300,000

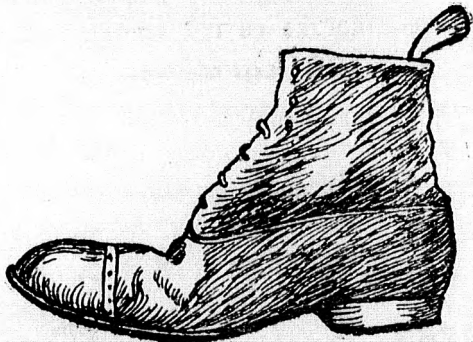
koronát

meghalad az az összeg,
mit Miskolcz évenként
idegen készítésű
cipőért németnek, csehnek,
morvának elfizet.

És mit kap ezért?

Tessék megnézni:

ilyen lesz

ha egyszer megázik a bolti cipő,
más szóval bécsi rongy.

! ? s a magyar cipész ? !
tengődik munka nélkül ? !

Esmélj magyar társadalom!

Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar
véreidre, kiknek — mert nincs munkájuk —
nincs kenyerök se.

**Ha cipő kell,
rendeld meg magyar iparosnál.**

Ha pedig **kész** cipőt szoktál vásárolni,
vásárolj a

~ cipőiparosok ~

termelő szövetkezetének

~ árucsernokában ~

Kazinczy-utca 5.

a Seper-nagyszálló mellett.

Szobafűtésre és háztartási célokra

A KAZINCZI SZÉN

a legalkalmasabb.

Megrendelések most már nem a régi címre, hanem **hozzám**
intézendők, mert a **kazinczi kőszénbánya r. t.** miskolci rak-
tárát a **gömöri pályaudvaron** én vettem át.

Telefon 175.

Kazinczi kőszénbánya r. t. képviselője

FODOR.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyeremény jut

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000,000 korona

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000,
2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000,
3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130,
100 a 100, 4850 a 80, 3850 a 40. Összesen:

14.459,000 korona, azaz **Tizennégymillió 459.000** korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 979 S 2 6567 C 3 25225 S 4 37423 C 5 38969	K 1 8568 S 2 26277 C 3 38151 S 4 42264 C 5 51634	K 1 92702 S 2 3059 C 3 26297 S 4 38181 C 5 44398	K 1 4074 S 2 10464 C 3 22718 S 4 38196 C 5 52527	K 1 4089 S 2 12301 C 3 25347 S 4 38222 C 5 43032	K 1 17228 S 2 35347 C 3 38235 S 4 48059 C 5 53090	K 1 17846 S 2 35369 C 3 38235 S 4 48059 C 5 53090	K 1 86461 S 2 38259 C 3 44665 S 4 53707 C 5 64465	K 1 38911 S 2 51367 C 3 64467 S 4 64475 C 5 66009	K 1 38944 S 2 51388 C 3 64475 S 4 64475 C 5 66009	K 1 95393 S 2 96434 C 3 96604 S 4 96610 C 5 96621	K 1 109602 S 2 109622 C 3 109622 S 4 109622 C 5 109622

Mikor van születésnapom?
Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlókat küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.
Az I. osztály **eredeti sorsjegyek** tervszerű betétjei a következők:
egy **nyolczad** (1/8) frt — **75** vagy **1.50** kor. egy **negyed** (1/4) frt **1.50** vagy **3.—** kor.
" **fél** (1/2) frt **3.—** " **6.—** " **egész** (1) frt **6.—** " **12.—** kor.
A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése**
ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbizásokat kérünk, azonnal, de legkésőbb
1902. é. november 20-ig, mely napon a húzás, kezdetét veszi, hozzánk bizalommal beküldeni.

FIÓKOK:
V. Váci-körút. 4.
Muzeum-körút II.
Erzsébet-körút 54.

TÖRÖK A. és Tsa
BANKHÁZA
BUDAPEST, VI. Teréz-körút 46/a. sz.
Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt
kilencz millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. **T. TÖRÖK A. és Tsa** bankházanak Budapest.
Ezennek megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához..... darab eredeti osztálysorsjegyet
a hivatalos tervezettel együtt. } utánveendő — utalvánnyal küldöm. } A nemkívánt töröndő.
A ..... koronára összeg } mellékelve bankjegyekben (bélyegekben). }

Postos cím: .....

Tea és rum

kapható kis és nagy mennyiségben **Weidlich Pál** kereskedésében „a fekete kutyához“
MISKOLCZON.

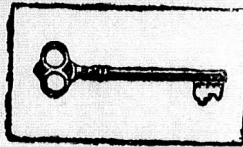
Tea 5 kg. vételnél rendkívül olcsón.

Arjegyzéket készséggel küldök.

Schicht-szappan

szarvas vagy **kulcs**

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb Szappan!

Mindenütt kapható.

☒☒ Telefon 173. ☒☒

A téli idényre

ajánlom a legjobb minőségűnek már elismert

Disznóhorváti darabos szenet ... —.84 f.

Salgótarjáni durva és dió szenet **1.60** „

I. rendű darabos szenet ... .. **2.10** „

I. r. porosz koczka és dió szenet **3.20** „

100 kgrként.

Helyt gömői pályaudvari raktáramon átveve.

Házhoz szállítás ... .. **16 fillér.**

Legjobb kiszolgálást biztosítva
tisztelettel

Glasner Géza.

☒☒ Telefon 173. ☒☒

BARTA JENŐ Miskolcz

női divat és vászonáruház

Előnyös vétel folytán **alkalmi eladás** december hó végéig.

I. CSOPORT.

Duplaszéles ruhakelme... ..	—20 kr.
„ angol posztó	—48 „
125 cm. széles angol <i>cheviot</i> ...	—65 „
125 „ „ <i>noppe</i>	—78 „
125 „ „ <i>costümkelme</i>	—67 „
125 „ „ <i>ribolin</i> , leguj. 1'10	—10 „
125 „ „ <i>gyászkelmek</i> 58 krtól	—58 „
125 „ „ <i>homespun</i> —73, —95,	—95 „
1'—, 1'66.	

Angol keilmékben ajándékok.

II. CSOPORT.

Mosó <i>blous bársony</i>	—58 kr.
Gyapju <i>blous flanel</i>	—48 „
Mosó <i>luxor-selgem</i> esikós ...	—67 „
Legszebb <i>blous-selymek</i> ...	—108 „
Jó mosó <i>divat-barchend</i> ...	—18 „
80 cm. széles <i>sport-flanel</i> ...	—17 „
Gyönyörű <i>Velour-flanel</i> ...	—26, —38
Szövet <i>barchend</i>	—30, —40
Cosmosi <i>snürt-barchend</i> ...	—30—45-ig.

III. CSOPORT.

1 vég <i>defant</i> -vászon 23 mtr. ...	3'50 kr.
1 „ <i>orsó</i> „ 23 „ ...	4'— „
1 „ <i>rumburger</i> 5/4 sz. 23 m. ...	5'— „
1 vég <i>Duna-siffon</i> 5/4 széles 23	—
méter, női fehérneműekre... ..	5'20 „
1 drb. <i>lepedő</i> , egy szélben db.-ja	1'— „
1 vég jó <i>kanavász</i> 23 mtr. ...	4'80 „
1 <i>kávés-abross</i> 6 szalvétával	1'20 „
1 fehér virágos <i>damaszt teríték</i>	2'80 „
6 drb. szépségi <i>törülköző</i> ...	1'57 „
6 „ jó <i>portörölő</i> vászonból ...	60 „

IV. CSOPORT.

60 cm. széles <i>futószőnyeg</i> 22, 28, 40 kr.
60 cm. széles <i>manila-szőnyeg</i> 50, 60 kr.
90 cm. széles <i>manila-szőnyeg</i> 60, 80 kr. 1 frt.
1 nagy <i>strapa-szőnyeg</i> 200×300 cm. 1 frt 90 kr.
1 <i>Peluche-nyőnyeg</i> 200×300 cm. 12 frt 60 kr.
<i>Tapestry, peluche-szőnyegek</i> , valamint nagy
<i>szalon-szőnyegek</i> gyári árban.

1 <i>ablakfüggöny</i> 2 szárny szövetből 1'20-tól feljebb.
<i>Csipkefüggönyök</i> 18 krtól feljebb.
1 nagy <i>creton-paplan</i> 1 frt 90 kr.
1 finom <i>cachemir-paplan</i> 3 frt 50 kr.
1 finom <i>selyem-paplan</i> 9 frt.
Egy <i>ágygarnitúra</i> 2 ágy, 1 asztalterítő 3 forinttól
feljebb.

Férfi és női alsó trico ing vagy nadrág drbja 62 kr.

Mesés szép női ing-blousok flanelből 75 krtól, szövetből 1 frt 75 kr., bársonyból 3 frttól és selyemből 3 frt 25.

Fegyházban kötött női, férfi, és gyermek-hatásnyák pottendorfi pamutból 6 pár 1-50 kr.

Verseny nélküli árak.

Kész női és férfi-fehérneműek,
zsebkendők, gallér és kezelők.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.